

Wandelgidsen Milsbeek

Wandeling Achterbroek, Bulten, Tielebeek in Milsbeek. Afstand ca, 3,5 km

Fijn dat u geïnteresseerd bent in deze wandelbeschrijving.

Een paar jaar geleden is de werkgroep Wandelgidsen Milsbeek opgericht om mensen de gelegenheid te geven de omgeving van Milsbeek in een drietal wandelingen onder leiding van een gids te verkennen. De wandelgidsen zijn enthousiaste vrijwilligers die trots zijn op hun omgeving. De wandelingen lopen 1. door het gebied in de buurt van de Maas, 2. over de Jansberg en 3. door het dorp Milsbeek. Elke wandeling kan afzonderlijk geboekt worden. U loopt de wandeling dan onder begeleiding van één van onze wandelgidsen. De wandelgids heeft nog meer informatie over dit mooie gebied. Nu het, als gevolg van de Covid-19 maatregelen, niet mogelijk is de wandeling in een groep onder leiding van een wandelgids te maken, hebben we deze PDF ontworpen. Met steun van de Stichting Cultuurbehoud Milsbeek kunnen wij u deze wandelbeschrijving gratis aanbieden. Zo maken we het u toch mogelijk met de nodige extra informatie in de hand, deze wandelingen te maken. Voor onze website zie www.wandelgidsenmilsbeek.nl

Ziet u onderweg bijzondere flora en fauna? Laat het ons weten via martien@wandelgidsenmilsbeek.nl
Op onze website staan waarnemingen van de flora en de fauna. Ook uw waarnemingen kunnen we toevoegen.

Dit wandelgebied ligt in Milsbeek, aan de kant van Middelaar. Vanaf de oude Rijksweg (N271) neemt u de afslag naar de Mookerplas, dit is de Pastoorsdijk. Na ca. 850 m slaat u linksaf naar de Vliegop (onverharde weg). U volgt het pad 450 m totdat u aan de linkerkant een informatiebord en een picknickbank ziet. U bent bij het begin van de route. Zie nr. 1 op het onderstaande kaartje.

De coördinaten van het startpunt zijn 51.724864 / 5.933293

Ook kunt u vanaf de Bloemenstraat in Milsbeek het Kreupelpad (onverharde weg) volgen. Na 420 m komt u ook bij het informatiebord en de picknickplaats.

Welkom op deze mooie plek in Milsbeek, gemeente Gennep. Als u op het startpunt staat en rondkijkt dan ligt de stuwwal naar het noorden, Middelaar naar het westen, de Maas naar het zuiden en Milsbeek naar het oosten en noordoosten.

Dit stukje Nederland is als het ware ingeklemd tussen de Maas (hemelsbreed 850 m) en de Duitse grens (hemelsbreed 2,1 km). Het is het noorden van Noord Limburg met de provincie Gelderland op 1,8 km (Breedeweg) en de provincie Noord Brabant op 900 m (St. Agatha). Alleen de gemeente Mook en Middelaar ligt nog “noordelijker” in Noord Limburg. Onze provinciehoofdstad Maastricht ligt hemelsbreed ruim 100 km naar het zuiden. Er is in Nederland geen gebied dat verder van de provinciehoofdstad ligt, maar de Maas verbindt ons er wel mee.

De laatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden was van grote invloed op dit gebied. Stelt u zich voor dat in Nederland een klimaat heerste als op de Noordpool en dat iets ten noorden van dit gebied een gletsjer eindigde die zo'n 200 m hoog was. De stuwwal langs de N271 is een restant uit die tijd. Toen de gletsjers de loop van de Rijn blokkeerden zocht de Rijn zich een weg voorlangs de gletsjers. Het Niersdal en de Niers zijn daarvan restanten. Ongeveer in dit gebied stroomden Maas en Rijn samen. Langs de Maas zijn in dit gebied plekken waar onder de Maasklei ook Rijnklei aanwezig is.

De Maas vormt de grens met Noord Brabant. Het is de Maas die dit gebied voor een belangrijk deel heeft gevormd. U staat in het Maasduingebied alhoewel het geen onderdeel uitmaakt van het nationaal park Maasduinen. Geologisch gezien is het echter wel hetzelfde gebied. De rivierduinen (stuifduinen) kunt u herkennen door de hoogteverschillen in de zandduinen waar een deel van de route doorheen gaat.

In het gebied kunt u een groot aantal soorten vogels waarnemen. Naast meer algemene soorten zijn gezien: de zwartkop, koekoek, roek, kauw, geelgors, tjiftjaf, roodborsttapuit, gele kwikstaart, gaai, groene specht, grote bonte specht, buizerd, ijsvogel, ooievaar, blauwe reiger en de scholekster.

De wandelroute is aangegeven met groene pijlen . Alleen bij punt 7 is een andere richting gekozen.

We wensen u veel wandelplezier!

Wandelgidsen Milsbeek

Wandeling Achterbroek, Bulten, Tielebeek in Milsbeek. Afstand ca, 3,5 km

Routekaart

1 Het startpunt ligt aan de Vliegop. Deze naam gaat voor zover bekend terug tot 1836 en geeft een plek aan waar stuifzand op een hoogte bijeen is gewaaid. Hier staat een informatiepaneel over het Achterbroek. Dit gebiedje is een restant van een gedeeltelijk verveende strang van de Maas. Hier liep dus ooit de Maas.

Naast de picknickplaats stroomt de Tielebeek of Teelebeek. Deze beek was oorspronkelijk de waterlossing van het Achterbroek. Rond 1934 is de beek verdiept en meer recht getrokken zodat het water vanaf de voet van de Jansberg beter kon worden afgevoerd. In 2017 is de beek weer meer meanderend gemaakt om het natuurlijke karakter weer te herstellen en om het water meer geleidelijk te laten uitstromen. De beek mondt uit in de Maas.

Tielebeek: De Duitse adellijke familie Till (ook een plaatsnaam in de omgeving van Kalkar) bezat vroeger de gronden waardoor de beek stroomde. Op oude kaarten wordt de Tillekamp genoemd, waarschijnlijk een nederzetting van de familie.

*Vanaf het startpunt loopt u een klein stukje over de Vliegop richting Middelaar. Hierbij gaat u over de duiker heen waardoor de beek onder het pad door gaat. In de duiker is een goot gemaakt waarlangs kleine dieren (o.a. de das) door de duiker het pad kunnen passeren. Bij de ingang van de duiker kunt u dit zien. **Vrijwel direct na de duiker gaat u links van het pad door de poort naar de Tielebeek. Volg het pad langs de beek.***

Bij het startpunt komen de smalle en grote weegbree voor. Gekneusde bladeren hiervan zouden moeilijk helende wonden, eczeem en schurft helen. De Grote weegbree is door de Europeanen over de hele wereld verspreid, zogenaamd "het voetspoor van de blanke".

Grote weegbree

Smalle weegbree

Wandelgidsen Milsbeek

Wandeling Achterbroek, Bulten, Tielebeek in Milsbeek. Afstand ca, 3,5 km

2 Waar de beek en het pad (de Vliegop) uit elkaar lopen staat het informatie-paneel over het kampement Briene. Dit kampement was in 1641 onderdeel van de belegering van het Gennepershuis. Het Gennepershuis is lange tijd een vesting geweest waar veel strijd om was.

Het bord over kamp Briene staat bij een oude stenen brug. Tot 2017 ging de Tielebeek onder deze brug door. Bij de reconstructie is de beek aan de andere kant van de Vliegop (huidige loop) gelegd en werd de brug overbodig. Voordat Milsbeek een eigen kerk had gingen velen uit Milsbeek in Middelaar te kerke via dit bruggetje. Het bruggetje heeft daarom historische waarde en is niet ogeruimd bij de reconstructie van de beek.

3 *Volg het pad verder langs de beek.* De beek buigt naar links en direct weer naar rechts. Deze “meander” is in 2017 gemaakt. In deze omgeving tekent zich het stuifduinenkarakter af. In de beek zijn stijlwallen gemaakt om de ijsvogel te faciliteren.

4 Even verderop kunt u aan de overkant van de beek de pijpen (inuitgangen) van een grote dassenburcht zien. De gangen kunnen tot 20 m lang zijn. De burchten worden van generatie op generatie gebruikt en deze burcht is vrij oud. Deze omgeving is een goed leefgebied voor de dassen, er komen meerdere burchten voor. De verhoging waar de burcht in zit is een stuifduin. De eigenaar van de grond is hobby-imker. Op de duin staan zijn bijenkasten en even verderop langs de beek heeft hij hoogstam fruitbomen geplant.

5 Het eerste teken dat we in de buurt van de Maas zijn vindt u bij de Bossebrugweg. *Het pad waarover u komt loopt omhoog de dijk op.* De beek passeert de dijk via de Bosschesluis. Deze waterkering staat normaal open en wordt alleen gesloten bij hoogwater in de Maas. Hierdoor wordt het achterland beschermd. Als de sluis dicht is kan de beek zijn water niet meer kwijt en kan het achterland alsnog onderlopen door het water van de beek. Bij de sluis zijn daarom voorzieningen getroffen om met grote pompen het water over de dijk naar de Maas te pompen.

U steekt de dijk over en gaat aan de andere kant weer naar beneden langs de beek. Nu bent u buitendijks terwijl de Maas nog zo'n 750 m verwijderd is. Dit buitendijkse gebied loopt ca. eens per 10 jaar onder water.

6 *U volgt de beek tot aan de verharde weg en gaat door het klaphek.* Dit is de Bloemenstraat die min of meer evenwijdig aan de Maas loopt. Rechts van het klaphek staat weer een informatiepaneel. In de Romeinse tijd was de Bloemenstraat onderdeel van een oude straatweg die de Romeinse brug bij Cuijk verbond met Xanten. Ongeveer 2 km naar het oosten loopt de Niers langs de Bloemenstraat om daar in de Maas uit te monden. Deze samenvloeiing van Maas en Niers was al voor de Romeinen een strategisch belangrijke plaats. In de Middeleeuwen ontstond hier het Gennepershuis waarvan de fortificaties tot aan de Bloemenstraat liepen. De Bloemenstraat was tot 1845 een belangrijke verbindingsweg tussen Nijmegen en Gennep.

Via een duiker (ook hier met een goot voor kleinwild) gaat de Tielebeek onder de Bloemenstraat door. *Vervolg de route via het klaphek aan de andere kant van de straat en de beek.* Deze plek heet de Roovoort. In de tijd van de Romeinen was hier in de Bloemenstraat een doorwaadbare plaats in de beek. De naam Roovoort komt van de rode ijzerhoudende grond waarin de beek hier stroomt. Als er niet al te

In dit gebiedje staat de Koningskaars. In vroeger tijden werden de bladeren gebruikt als kruidentabak in pijpen.

Dassen zijn nachtdieren die overdag in hun burcht blijven. Niet bekend is hoe veel dassen in deze burcht leven, maar een familie kan tot 25 dieren bevatten. Het territorium van een familie is ca. 40 hectare.

Wandelgidsen Milsbeek

Wandeling Achterbroek, Bulten, Tielebeek in Milsbeek. Afstand ca, 3,5 km

veel begroeiing staat kunt u de rode grond zien in de oever van de beek. In de middeleeuwen lag hier hoeve De Roovoort. Toen heette dit deel van de Bloemenstraat nog de Roovoortsestraat.

Volg de beek (met de beek aan uw rechterhand) in de stroomrichting, dit is richting Maas. In droge jaren, zoals in 2018 en 2019 bevatte de beek nog maar weinig of soms zelfs helemaal geen water. De verwachting is dat dit soort droge perioden vaker zullen optreden. Dit heeft grote gevolgen voor de flora en fauna en dit gebied. Dit probleem is aangemeld bij het waterschap Limburg.

7 *Na het klaphek staat u op de Bloemenkamp.* De Tielebeek stroomt onder deze onverharde weg rechtdoor naar de Maas om daarin na ongeveer 300 meter uit te monden. Aan de overkant van de Bloemenkamp staat het informatiepaneel met uitleg over de Gebrande Kamp. Neem even de tijd voor het bord. De Gebrande Kamp heeft een boeiende flora en fauna, er huizen bevers en u kunt er lepelaars zien. De route gaat overigens niet de Gebrande Kamp in. Wilt u even genieten van deze omgeving dan kunt u gebruik maken van het bankje dat even verderop staat. Als u bij het bankje staat met de rug naar de Bloemenkamp dan kijkt u richting Gennep en het Gennepershuis (dat u overigens niet kunt zien). Wel kunt u de schoorsteen van de steenfabriek zien. Deze schoorsteen, een baken in de omgeving, symboliseert de ruim honderd jaar dat in Milsbeek stenen zijn gebakken uit Maasklei. *Vervolg uw weg langs het bankje en ga richting de Bloemenstraat.* In deze omgeving zijn restanten gevonden van bewoning in de préhistorie.

Zwart knooppkruid

In Nederland zeldzaam. Thee van de gedroogde wortels werd vroeger gebruikt tegen diarree.

8 Aan de overkant van de kruising met de Bloemenstraat staat weer een informatiepaneel, dit keer over de oorlog. Wist u dat er ook in deze omgeving zwaar is gevochten? Het informatiepaneel staat aan het begin van het Kreupelpad. U komt nu onmiskenbaar in de stuifduinen. *Na 20 meter staat aan de rechterkant een klaphek.* Vanaf het klaphek zitten er hoogtevverschillen in het pad (lees ook het kader).

Bent u slecht ter been, heeft u een rollator of een kinderwagen bij u? Ga dan niet door het klaphek naar rechts. U kunt ook het Kreupelpad nog ca. 100 volgen. Kort voor de Bosschebrugweg kunt u langs het hek naar rechts gaan en daar het pad weer oppikken.

Het landgoed is privébezit. U dient hier uw hond aan te lijnen en mag beslist niet van het pad af gaan. Het landgoed heeft afgeschermdde weiden waar runderen op kunnen lopen. De runderen hebben scherpe hoorns. Het is gevaarlijk en dus verboden van het pad af te gaan om de runderen te benaderen, zeker als de koeien drachtig zijn, als de kudde kalveren heeft of als de stieren in de wei lopen. Waar het pad de doorgangen van de weiden kruist zijn sluisachtige hekconstructies geplaatst. Let er bij het passeren op dat er geen runderen nabij zijn.

Via het klaphek kunt u de route vervolgen over het landgoed Bloemendal. Kunt u zich voorstellen dat dit gebied zich in de 2^e WO heel goed leende voor stellingen, loopgraven en schuttersputjes? *Waar het pad weer naar beneden gaat slaat u rechtsaf.*

9 Links van het pad liggen de “bollenvelden” van Milsbeek. Als u hier in het juiste jaargetijde bent dan kunt u genieten van bloemenvelden van kwekerij Berns. Deze kwekerij is overigens vooral bekend vanwege de asperges die ook in deze omgeving door Berns worden geteeld (zie ook verderop in de tekst).

10 De eigenaar van landgoed Bloemendal heeft een kleinschalig landbouwbedrijf dat ecologisch verantwoord wordt geëxploiteerd. Op het informatiebord vindt u gegevens over het vee. Het landgoed is onderdeel van de zogenaamde “Bulten”. Dit gebied is een ontveende rivierstrang die tot begin vorige eeuw te drassig was om goed te kunnen exploiteren. Ook nu nog staat er vaak water in het laaggelegen deel van het weidegebied. Omdat de vroegere eigenaar een dijkje om het weidegebied heeft gelegd is er een polder ontstaan. Waarschijnlijk de enige polder in Limburg.

Wandelgidsen Milsbeek

Wandeling Achterbroek, Bulten, Tielebeek in Milsbeek. Afstand ca, 3,5 km

11 Begin 1900 wilde de toenmalige eigenaar Jan Laarakkers van dit drassige land goed bouwland maken. Hij bouwde hiervoor een poldermolentje (zie ook het informatiebord). Het poldermolentje in De Bulten bleek niet naar tevredenheid te werken, waarschijnlijk doordat het molentje in het laaggelegen poldertje te weinig wind kon vangen. In de crisisjaren werd daarom dwars door de rivierduin een circa 400 meter lange metersdiepe sleuf gegraven richting de Tielebeek. Deze grote klus werd uitgevoerd met werkeloze buurtbewoners en familieleden, "huisvlijt" die tegenwoordig ondenkbaar zou zijn. Met het vrijkomende grintzand maakte men eigenhandig afvoerbuizen die in de sleuf werden gelegd. Zo ontstond een ondergrondse afvoerleiding die in natuurgebied de Gebrande Kamp uitmondde bij de Tielebeek. In de oorlog is het poldermolentje ernstig beschadigd geraakt. De molenromp staat op de gemeentelijke monumentenlijst. Navraag bij de molenstichting leerde dat dit het enige poldermolentje in Limburg is.

Meidoorn

Als afscheiding van het pad wordt gebruik gemaakt van meidoorn. Door het vlechten van de meidoorn ontstaan dichte afscheidingen. Beroemd zijn de maasheggen.

U vervolgt het pad en gaat door het klaphek. Hier verlaat u landgoed Bloemendal. Wij danken de eigenaren voor het openstellen van dit prachtige stukje natuur dat tot 2017 niet toegankelijk was.

12 *Na het klaphek houdt u links aan.* Na ca. 200 m passeert u het beeld van de Milsbeekse kunstenaar Wim Klabbers (1928-2013). Hier staat ook een picknickbank. Aan de rechterkant ligt een klein industriegebiedje, de Ovenberg. Deze naam refereert aan het pottenbakkersverleden van Milsbeek.

13 Ook de vuurvogel heeft met het pottenbakkersverleden van Milsbeek te maken. Wim Jansen was in de dertiger jaren van de vorige eeuw de mede-oprichter van pottery de Olde Kruyk. Deze pottery bestaat nog steeds en zit aan de Oudebaan in Milsbeek. In 1951 werd deze vennootschap onder firma ontbonden. Wim Janssen (lokale bijnaam Wim van Tinus van Well) kocht het terrein van de Oude Molen (ca. 350 m. vanaf hier naar het oosten) en begon er een nieuwe pottery genaamd "De Vuurvogel". De naam is ontleend aan het onder andere uit Russische sprookjes bekende fabeldier dat een op vuur lijkend schitterend verenkleed heeft. Het kunstwerk op het kruispunt Rijksweg/Sprokkelveld verwees in de vorm van een handwijzer de weg naar de pottery. Zie ook het informatiebord.

Hop

Plant uit de hennep-familie. De vruchtkegels zijn bekend als bestanddeel van bier.

Ga bij de Vuurvogel de zandweg in. Deze oude onverharde weg loopt het Achterbroek in, richting de Rijksweg. Rechts zijn er nog enkele voormalige boerderijtjes zichtbaar. *Ga bij de splitsing links.* Dit pad heet de bulten. Een groot deel van de grond is van kwekerij Berns.

14 Vooral rechts zijn aspergevelden en voor en links zijn percelen voor de teelt van bloemen en tuinplanten. Berns is het enige full-time agrarisch bedrijf dat in het dorp Milsbeek actief is. Vooral de asperges van Berns hebben grote naam die jaarlijks ondersteund wordt met aspergefeesten.

Aan het eind van de Bulten (bij de T-splitsing) gaat u rechtsaf om weer bij het startpunt aan te komen.

Wij hopen dat u heeft genoten van deze mooie route. Wilt u meer? Vraag een gids.

[Een berichtje op onze facebook-pagina stellen we op prijs. Vergeet u niet om bijzondere waarnemingen te melden? Met dank.](#)

Alhoewel deze brochure zorgvuldig is opgesteld menen we niet de wijsheid in pacht te hebben. Heeft u aanvullingen of suggesties voor de inhoud van deze brochure dan houden we ons aanbevolen. Eventuele reacties kunt u mailen naar onze coördinator martien@wandelgidsenmilsbeek.nl. Bent u tevreden? Laat het ons weten. Heeft u Interesse in andere wandelingen in Milsbeek, kijk dan op onze website www.wandelgidsenmilsbeek.nl.